

2009Z25022

Vragen van de leden Karabulut en Jasper van Dijk (beiden SP) aan de minister voor Wonen, Wijken en Integratie en de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mw. Van Bijsterveldt-Vliegenthart, over de aanbesteding van de inburgering in Rotterdam. (Ingezonden 18 december 2009)

1

Is het waar dat bij de voorlopige gunning van de aanbesteding van de inburgering in Rotterdam de ROC's ¹⁾ Albeda en Zadkine buiten de boot zijn gevallen? Zo ja, wat is uw oordeel hierover?

Ja, volgens de gemeente Rotterdam is dit voor het uitvoeren van het overgrote deel van de inburgeringsactiviteiten waar. ROC Zadkine heeft 8% van het totale volume van de aanbesteding gegund gekregen en ROC Albeda 12%.

Door invoering van de marktwerking in de inburgering is het niet meer vanzelfsprekend dat ROC's verzekerd zijn van het continuëren van opdrachten voor het inburgeringsonderwijs door de gemeente. ROC's ondervinden nu concurrentie van andere aanbieders met als mogelijk gevolg het niet gegund krijgen van opdrachten. Dit is inherent aan marktwerking.

2

Is het waar dat als de ROC's Albeda en Zadkine de aanbesteding niet gegund krijgen er massaontslagen van docenten zullen volgen? Zo ja, hoeveel ontslagen? Bent u bereid om maatregelen te treffen om massaontslagen te voorkomen en de Kamer hierover te informeren?

ROC Albeda schat in totaal 30 fte's in 2010 en 32 fte's in 2011 te verliezen vanwege het niet gegund krijgen van het overgrote deel van de aanbesteding voor inburgeringsactiviteiten. ROC Zadkine verwacht 40 fte's in 2010 en 50 fte's in 2011 te verliezen vanwege het niet gegund krijgen van het overgrote deel van de aanbesteding voor inburgeringsactiviteiten. Indien het ondersteunend personeel bij ROC Zadkine wordt meegeteld dan ligt het totaal aantal fte's bij ROC Zadkine circa 30% hoger.

De gemeente Rotterdam heeft ter bestrijding van taalachterstanden bij MBO-deelnemers onderhands een opdracht voor uitvoering van de taalkennisvoorziening in het MBO aan beide ROC's gegund. In totaal is hiervoor in 2010 circa € 3 mln. beschikbaar (waardoor circa 40 fte's worden gecompenseerd).

Verder geeft de gemeente Rotterdam aan vanaf 2010 jaarlijks meer trajecten inburgering in dan voorheen (6.000 in plaats van 5.000) in te kopen en per traject ook meer uren in te kopen. Op macroniveau bezien zal hierdoor in de regio Rotterdam op het gebied van het uitvoeren van inburgeringsactiviteiten het aantal arbeidsplaatsen minimaal gelijk blijven. De gemeente Rotterdam geeft aan, voor zover het binnen de mogelijkheden ligt, het overstappen van personeel van de ROC's naar andere aanbieders te bevorderen.

Het niet gegund krijgen van een aanbesteding kan mogelijk leiden tot het ontslag van werknemers. Dit is niet alleen voor ROC's, maar voor iedere instelling die 'meedoet' aan de aanbesteding en deze niet gegund krijgt. Daarentegen zal de instelling die de aanbesteding 'wint' mogelijk werknemers moeten aantrekken en/of werknemers de komende periode van werk kunnen voorzien. Dit is inherent aan de marktwerking en is de verantwoordelijkheid van de vrager en aanbieder. Ik ben dan ook niet van plan om in dit specifieke geval maatregelen te nemen.

3

Ziet u inmiddels in dat bij aanbesteding van de inburgering vaak niet de kwaliteit maar de prijs centraal staat en dit tot verslechtering van het inburgeringsonderwijs leidt? Zo ja, bent u bereid om de marktwerking terug te draaien? Zo nee, hoeveel massaontslagen moeten er volgen voordat u dit wel inziet?

De gemeente Rotterdam geeft aan dat bij de aanbesteding voor trajecten Taal en participatie grote nadruk is gelegd op de kwaliteit van de cursussen. De bestekken zijn in eerste instantie beoordeeld op kwaliteit. Om de kwaliteit te waarborgen moest door de aanbieders eerst een kwaliteitsdrempel worden

behaald. Pas na het voldoen aan deze eisen speelde bij de gunning kwaliteit voor 60% procent en prijs voor 40% in de Rotterdamse aanbesteding Taal en participatie mee.

Uit het onderzoek naar de gevolgen van de marktwerking in het inburgeringsonderwijs² blijkt dat gemiddeld de inhoud/kwaliteit van de aangeboden inburgeringsdiensten voor 59% en de prijs van de aangeboden inburgeringsdiensten voor 41% meeweegt. Het criterium prijs telt minder zwaar mee naarmate de gemeenten groter worden. Zo telt bij de G4 gemiddeld de inhoud/kwaliteit van de aangeboden inburgeringsdiensten voor 78% en de prijs van de aangeboden inburgeringsdiensten voor 22% mee. Het invoeren van marktwerking in de inburgering is een besluit geweest van de Eerste en Tweede Kamer. De resultaten van het onderzoek naar de gevolgen van de marktwerking in de inburgering en de aanbesteding in Rotterdam zijn geen aanleiding om de marktwerking terug te draaien.

4

Deelt u de mening dat de financiële gevolgen van geen gunning aan de ROC's Albeda en Zadkine de kwaliteit van het educatieonderwijs kan verslechteren? Zo ja, bent u bereid maatregelen te treffen om verslechtering van het educatieonderwijs te voorkomen en de Kamer hierover te informeren? Zo nee, waarom niet?

De ROC's zijn zelf verantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit die zij leveren. Dit geldt ook voor educatie. Om ROC's en gemeenten de ruimte te geven zich op de marktwerking in de educatie voor te bereiden, is de marktwerking in de educatie tot 2013 uitgesteld. Hierdoor zijn ROC's tot die tijd verzekerd van financiering voor educatie. Ik ga ervan uit dat de ROC's Albeda en Zadkine zich grondig gaan voorbereiden op de marktwerking in de educatie in 2013.

5

Deelt u de mening dat er geen verplichting voor gemeenten bestaat om inburgeringsonderwijs Europees aan te besteden en gemeenten ook onderhands kunnen gunnen of instellingen kunnen subsidiëren? Zo ja, bent u bereid gemeenten actief te wijzen op alle mogelijkheden om het inburgeringsonderwijs te organiseren en de Kamer hierover te informeren? Zo nee, waarom niet?

Gemeenten zijn altijd verplicht de Europese aanbestedingsregels te volgen. Wel bestaat in een aantal gevallen de mogelijkheid gebruik te maken van een verlicht aanbestedingsregime waarbij opdrachten onderhands gegund kunnen worden en achteraf gemeld worden. Gemeenten hebben niet alleen te maken met de Europese regelgeving, maar ook met hun eigen gemeentelijke aanbestedingsbeleid. In de praktijk blijkt dat het gemeentelijke aanbestedingsbeleid vaak meer eisen stelt aan de aanbestedingsprocedure dan de Europese regelgeving. De ministeries van VROM, OCW en SZW hebben de afgelopen jaren gemeenten actief gewezen op de mogelijkheden die het participatiebudget biedt. Daarbij is uitdrukkelijk aandacht besteed aan de inkoopprocedures rond re-integratie-, inburgerings- en educatietrajecten. De informatie is beschikbaar via de website van het Gemeenteloket van SZW. Tevens is er de mogelijkheid om via de informatietelefoon van het Gemeenteloket informatie 'op maat' te krijgen. Daarnaast heeft het ministerie van VROM diverse handreikingen laten maken met informatie over onder andere de inkoop van re-integratie-, inburgerings- en educatietrajecten. In 2008 en 2009 zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd waarbij gemeenten actief geïnformeerd zijn zoals gemeentedagen van SZW, landelijke voorlichtingsdag over het participatiebudget, inburgeringsmarkt van VROM. Ook de VNG biedt gemeenten informatie via haar reguliere communicatiekanalen.

¹) ROC: Regionaal Opleidingscentrum

²) Kamerstuk 31 143, nr. 64

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van de leden Depla en Dijsselbloem (beiden PvdA), ingezonden 17 december 2009 (vraagnummer 2009Z24835)